

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย
Factors Affecting Accounting and Financial Practice in Agricultural
Cooperatives in Thailand

ศิริพร มूलสาร¹

Siriporn Moolsarn

saymorknapong@hotmail.com

จิตาภรณ์ สินจรูญศักดิ์²

Titaporn Sincharoonsak

titaporn.si@spu.ac.th

Received:	11-07-2018
Revised:	15-10-2018
Accepted:	09-11-2018

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินที่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร (2) ศึกษาปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตร ที่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย จำนวน 3,613 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 360 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล สถิติเชิงพรรณนาที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ที่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตรที่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ได้แก่ (1) ด้านความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน (2) ด้านแนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน (3) ด้านวิธปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชีและการเงิน (4) ขนาดของสหกรณ์ และ (5) ความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลกระทบต่อเชิงบวกกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพื่อให้การจัดทำบัญชีและการเงินมีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผลหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ควรแนะนำ ส่งเสริมให้สหกรณ์มีการบริหารงานด้านบัญชีและการเงินอย่างเป็นระบบ พร้อม

¹ นักศึกษาหลักสูตรบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

Student in School of Accountancy, Sripatum University

² คณบดีคณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม

School of Accountancy, Sripatum University

ทั้งกำกับสหกรณ์ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และให้ดำเนินกิจการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นองค์กรที่
เข้มแข็ง เป็นที่พึ่งของสมาชิก และประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน

คำสำคัญ: การปฏิบัติงาน บัญชีและการเงิน สหกรณ์การเกษตร

Abstract

The objectives of this research were to (1) study factor related to characteristics of accounting and financial officers influencing their practice in agricultural cooperatives; and (2) study the general factor of agricultural cooperatives affecting accounting and financial practice. The population in this study was 3,613 cooperative officers who were the chiefs of accounting and financial division in agricultural cooperatives across the country, and 360 officers were selected as the sample. The research instrument used in this research was a questionnaire. The data were analyzed by using descriptive statistics, namely frequency, percentage, mean and standard deviation. Moreover, multiple regression was employed to analyzed characteristic factor affecting accounting and financial practice in agricultural cooperatives, and one-way ANOVA was used to analyzed general factor affecting accounting and financial practice in agricultural cooperatives.

The findings of this research revealed factors affecting accounting and financial practice were as follows: (1) knowledge and understanding on accounting and finance; (2) concepts of accounting and finance; (3) accounting and finance procedures; (4) size of the cooperatives; and (5) availability of information technology. These factors had positive impacts on accounting and financial practice in agricultural cooperatives at the .05 level of statistical significance. In order for the accounting and financial division to be able to work efficiently and effectively, related authorities should advise and foster the cooperatives to use systematic accounting and financial management. Moreover, the cooperatives should be monitored, their work should be complied with laws, rules, regulations and the principles of good governance. These could lead to the strength, trustworthiness, and success of the organization.

Keywords: practice, accounting and finance, agricultural cooperatives

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สหกรณ์เป็นองค์การธุรกิจฐานสังคม (Social Economy Enterprise) เป็นหน่วยธุรกิจที่บุคคลผู้มีอาชีพอย่างเดียวกัน หรืออาศัยอยู่ในท้องที่ใกล้เคียงกัน ร่วมกันจัดตั้งขึ้นด้วยการลงทุน มีการจัดการร่วมกันในการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือบริการตามความต้องการหรือผลประโยชน์ของบรรดาสมาชิก โดยยึดหลักการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สมาชิกแต่ละคนมีสิทธิ์ออกเสียงได้หนึ่งเสียงในการบริหารสหกรณ์ โดยไม่ขึ้นกับจำนวนหุ้นที่ถืออยู่ สหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย มีจำนวนทั้งสิ้น 4,386 แห่ง โดยแบ่งเป็น สถานะดำเนินการ และยังไม่เริ่มดำเนินการ 3,613 แห่ง และอยู่ระหว่างชำระบัญชี 773 แห่ง (กรมส่งเสริมสหกรณ์, ออนไลน์, 2559)

สหกรณ์การเกษตร คือ สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นในกลุ่มผู้มีอาชีพทางการเกษตรรวมตัวกันจัดตั้งขึ้น และจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อแก้ไขความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพของสมาชิก ช่วยยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้น การบริหารจัดการด้านการเงินบัญชีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อสหกรณ์การเกษตร เพื่อเป็นการป้องกันปัญหาข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในสหกรณ์ และควบคุมการใช้จ่ายให้เกิดประสิทธิภาพ จึงต้องคำนึงถึงนโยบาย กฎเกณฑ์ วิธีการต่าง ๆ ที่นำมาใช้สำหรับการดำเนินงานด้านการเงินบัญชีที่เกี่ยวข้อง และต้องคำนึงถึงความรู้ความเข้าใจ รวมทั้งเครื่องมือ วิธีการต่าง ๆ ในการจัดทำบัญชี โดยบุคคลที่จะเข้ามารับผิดชอบการปฏิบัติงานควรจัดให้มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ และมีระบบการควบคุมภายในที่ดี เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการนำเสนอข้อมูลให้คณะกรรมการสหกรณ์นำไปใช้ในการ

วิเคราะห์วางแผนตัดสินใจได้ตามต้องการ การปฏิบัติงานด้านการเงินและบัญชีจำเป็นต้องอาศัยผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ ความชำนาญ เฉพาะด้านวิชาชีพเพื่อเป็นการรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์ ด้วยข้อจำกัดนี้ ทำให้การปฏิบัติงานการเงินและบัญชีเกิดข้อผิดพลาด เกิดปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน ซึ่งปัญหาในการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตร แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางบัญชี และด้านบุคลากร (ชุดทิชาญจน์ เกิดประกอบ, 2554: 49-50)

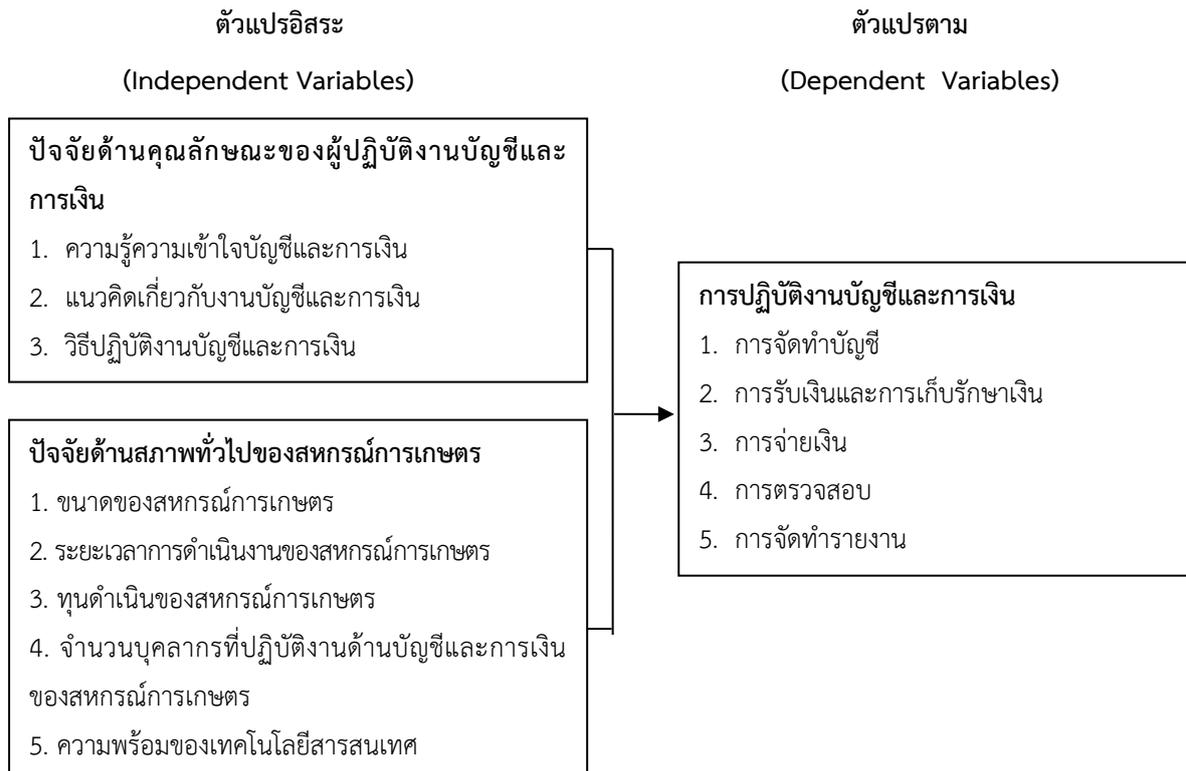
จากเหตุผลในเรื่องปัญหาทางด้านต่าง ๆ ของสหกรณ์การเกษตร ผู้วิจัยจึงมองเห็นความสำคัญ ที่จะทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานบัญชีและการเงิน ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้จะช่วยให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ

การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย และข้อมูลที่ได้จะนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนา ปรับปรุง ตลอดจนแก้ไขการทำงานของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของสหกรณ์การเกษตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตร ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร

กรอบแนวคิด

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์

1. ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจ ที่บุคคลได้รับจากสิ่งที่ส่งสมมา จากการศึกษาเล่าเรียน การค้นคว้า หรือประสบการณ์ รวมทั้งความสามารถเชิงปฏิบัติและทักษะ เกี่ยวกับงานบัญชี และการเงิน

2. แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน หมายถึง ความคิดเห็นเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงินที่มีแนวทาง ปฏิบัติ ซึ่งใช้ความเชื่อ ความรู้สึก ทศนคติ แง่คิด ความรู้และ ประสบการณ์ แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน เกิด จาก การสังเกต การเปรียบเทียบความคล้ายและความ แตกต่าง จัดแยกประเภทและรวมเป็นหมวดหมู่ และสร้าง ความหมายเฉพาะเพื่อความเข้าใจของตนเอง

3. วิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน หมายถึง กระบวนการหรือขั้นตอนการดำเนินการ ที่ช่วยให้การจัดทำ บัญชีและการเงินบรรลุวัตถุประสงค์

4. การปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน หมายถึง งานที่ปฏิบัติเกี่ยวกับการบัญชีและการเงิน การรับเงิน การ เบิกจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน รวมถึงการรายงานทาง การเงิน การตรวจและอนุมัติเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ บัญชีและการเงินของสหกรณ์

5. สหกรณ์การเกษตร หมายถึง สหกรณ์ การเกษตรที่มีสถานะดำเนินการ จำนวน 3,613 แห่ง ตาม สารสนเทศของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยสหกรณ์การเกษตร นั้น จัดตั้งในหมู่สมาชิกที่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม ซึ่ง แตกต่างกันไปตามสภาพท้องถิ่น ได้แก่ สหกรณ์การเกษตร เพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. (สกต.) สหกรณ์กองทุนสวนยาง สหกรณ์โคนม สหกรณ์ผู้เลี้ยงสัตว์ สหกรณ์ผู้ใช้น้ำ สหกรณ์ การเกษตรปฏิรูปที่ดิน สหกรณ์สมัชชารายย่อย และสหกรณ์ การเกษตรทั่วไป

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. หน่วยงานภาครัฐได้ทราบปัจจัยด้าน คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ที่ส่งผลต่อ การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร เพื่อ นำไปแนะนำส่งเสริมให้สอดคล้องกับลักษณะของ ผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์

2. หน่วยงานภาครัฐได้ทราบปัจจัยด้านสภาพ ทั่วไปของสหกรณ์ที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานบัญชีและ การเงินในสหกรณ์การเกษตร เพื่อนำไปแนะนำส่งเสริมให้ สอดคล้องกับลักษณะของปัจจัยด้านสภาพทั่วไปสหกรณ์

3. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์การเกษตร สามารถ นำผลการวิจัยไปแนะนำส่งเสริม ปรับปรุง และพัฒนา ผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร ให้มี ความสามารถในการปฏิบัติงาน

วิธีการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์ ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบัญชีของสหกรณ์ การเกษตรในประเทศไทย จำนวน 3,613 คน (กรมส่งเสริม สหกรณ์ ออนไลน์, 2559) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 360 คน (Taro Yamane, 1973)

สูตรการคำนวณ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ n คือ ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่จะทำการศึกษา
N คือ จำนวนประชากรทั้งหมดที่ทำการศึกษา
e คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่ยอมรับได้ใน การ ประมาณค่าเท่ากับ 0.05

$$n = \frac{3,613}{1 + 3,613(0.05)^2}$$

ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 360 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ปัจจัยด้านคุณลักษณะของ ผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ประกอบด้วย

- 1. ความรู้ความเข้าใจบัญชีและการเงิน
 - 2. แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน
 - 3. วิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน
- และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย
- 1. ขนาดของสหกรณ์การเกษตร
 - 2. ระยะเวลาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร
 - 3. ทุนดำเนินงานของ

สหกรณ์การเกษตร 4. จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงิน 5. ความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ

ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ประกอบด้วย 1. การจัดทำบัญชี 2. การรับเงินและการเก็บรักษา 3. การจ่ายเงิน 4. การตรวจสอบ และ 5. การจัดทำรายงาน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ประกอบด้วย 1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตร ประกอบด้วย ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสถานที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินในสหกรณ์ 2. สภาพทั่วไปเกี่ยวกับสหกรณ์ ได้แก่ ขนาดของสหกรณ์ ระยะเวลาในการดำเนินงานของสหกรณ์ ทุนดำเนินงานของสหกรณ์ จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงิน และความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ 3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการทำงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์ โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน วิธีการปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชีและการเงิน 4. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน โดยครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย ด้านการจัดทำบัญชี ด้านการรับเงินและการเก็บรักษา ด้านการจ่ายเงิน ด้านการตรวจสอบและด้านการจัดทำรายงาน 5. ข้อคิดเห็นอื่น โดยได้นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิทางการตรวจสอบบัญชี และตรวจสอบกิจการ จำนวน 1 ท่าน ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสหกรณ์ จำนวน 2 ท่าน ซึ่งผลการประเมินความเที่ยงตรงของเครื่องมือการวิจัย เท่ากับ 0.59

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ และทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ เพื่อให้ผู้วิจัยได้รับความรู้พื้นฐานในการวิจัยและนำมาใช้ในการพัฒนากรอบแนวคิดการวิจัย จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม กับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย

การตรวจสอบข้อมูล

ผู้วิจัยทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระที่มีความสัมพันธ์กันเองหรือไม่ 2 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 ทำเมทริกซ์สหสัมพันธ์ และขั้นตอนที่ 2 จะหาค่าความทนทาน และหาค่า VIF เพื่อให้สอดคล้องและเหมาะสมกับการนำไปวิเคราะห์ในขั้นต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากกลุ่มตัวอย่างมาวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการวิเคราะห์ว่าตัวแปรอิสระกลุ่มใดสามารถอธิบายการผันแปรของตัวแปรตามได้มากกว่า และตัวแปรอิสระตัวใดมีผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชี ต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์ โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ
2. วิเคราะห์ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสหกรณ์การเกษตร ได้แก่ ขนาดของสหกรณ์การเกษตร ระยะเวลาการดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร ทุนดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตรและความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ ต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

ตารางที่ 1 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินที่ส่งผลกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร ด้านการจัดทำบัญชี

คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน	การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินด้านการจัดทำบัญชี		P-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	
ความรู้ความเข้าใจ	0.247	0.043	0.000*
แนวคิด	0.181	0.054	0.001*
วิธีปฏิบัติ	0.355	0.046	0.000*

R Square = 0.535 Adjusted R² = 0.532 SE_{est} = 0.37 R = 0.732 F 136.781

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการจัดทำบัญชี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ทุกด้าน โดยความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการจัดทำบัญชี

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินที่ส่งผลกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร ด้านการรับเงินและการเก็บรักษาเงิน

คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน	การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินด้านการรับเงินและการเก็บรักษาเงิน		P-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	
ความรู้ความเข้าใจ	0.160	0.041	0.000*
แนวคิด	0.251	0.051	0.000*
วิธีปฏิบัติ	0.306	0.044	0.000*

R Square = 0.502 Adjusted R² = 0.497 SE_{est} = 0.35 R = 0.708 F = 119.475

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการรับเงินและการเก็บรักษาเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทุกด้าน โดยความรู้ความเข้าใจ

ด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการรับเงินและการเก็บรักษาเงิน

ตารางที่ 3 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินที่ส่งผลกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร ด้านการจ่ายเงิน

คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชี และการเงิน	การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินด้านการจ่ายเงิน		P-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	
ความรู้ความเข้าใจ	0.174	0.049	0.001*
แนวคิด	0.194	0.061	0.002*
วิธีปฏิบัติ	0.304	0.053	0.000*

R Square = 0.390 Adjusted R² = 0.385 SE_{est} = 0.417 R = 0.624 F = 75.803

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการจ่ายเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทุก

ด้าน โดยความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการจ่ายเงิน

ตารางที่ 4 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินที่ส่งผลกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร ด้านการตรวจสอบ

คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชี และการเงิน	การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินด้านการตรวจสอบ		P-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	
ความรู้ความเข้าใจ	0.185	0.045	0.000*
แนวคิด	0.185	0.056	0.001*
วิธีปฏิบัติ	0.306	0.048	0.000*

R Square = 0.435 Adjusted R² = 0.431 SE_{est} = 0.382 R = 0.660 F = 91.497

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการตรวจสอบ อย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติ ทุกด้าน โดยความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการตรวจสอบ

ตารางที่ 5 การวิเคราะห์ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินที่ส่งผลกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร ด้านการจัดทำรายงาน

คุณลักษณะของผู้ปฏิบัติงานบัญชี และการเงิน	การปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการจัดทำรายงาน		P-value
	สัมประสิทธิ์การถดถอย	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน	
ความรู้ความเข้าใจ	0.247	0.046	0.000*
แนวคิด	0.153	0.057	0.000*
วิธีปฏิบัติ	0.263	0.049	0.008*
R Square = 0.423 Adjusted R ² = 0.419 SE _{est} = 0.39 R = 0.651 F = 87.129			

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า ความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการจัดทำรายงาน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติ ทุกด้าน โดยความรู้ความเข้าใจด้านบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน และวิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ด้านการจัดทำรายงาน

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์การเกษตร จำแนกตามขนาดระยะเวลาการดำเนินงาน ทุนดำเนินงาน จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงิน และความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ขนาดของสหกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	5.062	3	1.687	8.366	0.000*
	ภายในกลุ่ม	71.804	356	0.202		
ระยะเวลาการดำเนินงานของสหกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	1.162	3	0.581	2.739	0.066
	ภายในกลุ่ม	75.705	357	0.212		

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อการปฏิบัติงาน บัญชีและการเงิน	แหล่งของความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P-value
ทุนดำเนินงานของสหกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	1.032	2	0.516	2.430	0.090
	ภายในกลุ่ม	75.834	357	0.212		
จำนวนบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้าน บัญชีและการเงินของสหกรณ์	ระหว่างกลุ่ม	1.482	3	0.494	2.334	0.074
	ภายในกลุ่ม	75.384	356	0.212		
ความพร้อมของเทคโนโลยี สารสนเทศ	ระหว่างกลุ่ม	1.675	2	0.838	3.977	0.020*
	ภายในกลุ่ม	75.191	357	0.211		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า ด้านขนาดของสหกรณ์ การเกษตร และความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีผลต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยด้านขนาดของสหกรณ์ การเกษตร และความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์

อภิปรายผล

(1) ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านแนวคิด และด้านวิธีปฏิบัติงานในการจัดทำบัญชีและการเงิน ส่งผลต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก ผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์ ต้องมีความเข้าใจในระบบและขั้นตอนของการจัดทำบัญชี มีแนวคิดที่ดีในการปฏิบัติงาน และมีการปฏิบัติงานที่ถูกต้องและครบถ้วน จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ที่กล่าวว่าผู้ที่เกี่ยวข้องถ้าขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติงานจะส่งผลทำให้การดำเนินงานไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (วรกร แซ่มเมืองปัก, 2554: 182)

(2) ผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินในสหกรณ์ การเกษตรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับขนาด และความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศของสหกรณ์ที่แตกต่างกัน ส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจาก ปัจจุบันนี้เทคโนโลยีสารสนเทศ รวมไปถึงโปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูป มีความสำคัญและเข้ามามีบทบาทในการปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินของสหกรณ์เป็นอย่างมาก ดังนั้นสหกรณ์ที่มีขนาดใหญ่ และมีทุนในการดำเนินงาน จะนำโปรแกรมระบบบัญชีสำเร็จรูปมาปฏิบัติงาน ส่งผลให้การปฏิบัติงานทางด้านบัญชีและการเงินมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

บทสรุป

ปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจบัญชีและการเงิน แนวคิดเกี่ยวกับงานบัญชีและการเงิน วิธีปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน ขนาดของสหกรณ์ และความพร้อมของเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งผลกระทบเชิงบวกกับการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตรในประเทศไทย ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำบัญชีและการเงินมีประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผลอย่างเป็นที่น่าพอใจ ผู้ปฏิบัติงานด้านบัญชีและการเงินควรมีการอบรมเพื่อเพิ่มพูนทักษะอย่างสม่ำเสมอ คณะกรรมการสหกรณ์ควร

สนับสนุนให้เจ้าหน้าที่เข้ารับการอบรมทางด้านบัญชีและการเงินอย่างต่อเนื่อง หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์ควรสนับสนุนทั้งทางด้านงบประมาณ เทคโนโลยี จัดการอบรมต่าง ๆ แก่สหกรณ์ และควรแนะนำ ส่งเสริมให้สหกรณ์มีการบริหารงานด้านบัญชีและการเงินอย่างเป็นระบบ พร้อมทั้งกำกับสหกรณ์ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และให้ดำเนินกิจการตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อเป็นองค์กรที่เข้มแข็ง เป็นที่พึ่งของสมาชิก และประสบผลสำเร็จในการดำเนินงาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

(1) ผู้ปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตร ควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะความรู้ เพื่อก่อให้เกิดความชำนาญในการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน อันจะส่งผลต่อความรู้และประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานบัญชีและการเงิน

(2) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องควรจัดอบรมให้ความรู้ คำแนะนำและส่งเสริมการปฏิบัติงานบัญชีและการเงินของสหกรณ์การเกษตรอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้การปฏิบัติงานบัญชีและการเงินถูกต้อง อันจะส่งผลให้ข้อมูลทางการเงินและบัญชีมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรทำการวิจัยโดยใช้เครื่องมืออื่นนอกเหนือจากแบบสอบถาม เพื่อให้ทราบความแตกต่างของข้อมูลที่เกิดขึ้น และเหมาะสมกับการใช้ประโยชน์

(2) ควรทำการวิจัยโดยเปลี่ยนกลุ่มประชากรให้เป็นสหกรณ์ประเภทอื่น เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อการนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้กับพื้นที่อื่นต่อไป

(3) ควรทำการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยวิธีการสัมภาษณ์ผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชี และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ชัดเจนและแน่นอน เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น

บรรณานุกรม

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์. (2557). *คู่มือการจัดทำงบการเงินสหกรณ์ประเภทเกษตร*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559, จาก www.cgd.go.th.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์. (2559). *สารสนเทศสหกรณ์ ในประเทศไทย ปี 2559*. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2559, จาก www.cpd.go.th.
- ชุดิกกาญจน์ เกิดประกอบ. (2554). *ปัญหาการจัดทำบัญชีของสหกรณ์การเกษตรในจังหวัดเชียงใหม่ (การค้นคว้าแบบอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม. ปทุมธานี.
- ลัดดา คำเสมอ. (2554). *การศึกษาปัญหาของผู้ปฏิบัติงานการเงินและบัญชีของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี. จันทบุรี.
- วรกร แซ่มเมืองปัก. (2554). *การพัฒนาแบบจำลองสำหรับทำนายความสามารถในการชำระหนี้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ (ดุสิตนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ.
- Eni Wuryani. (2012). The improvement of the Woment Cooperative Performance by Implementing Good corporate Governance. *International Journal of Business and Management*, 3, 229.
- Hariyogo, Himawan. (2004). *An economic analysis of factors affecting the fallure of an agriculoutal marketing cooperative: The bankruptcy of Tri Valley Growers*. (Ph.D. dissertation). University of Callifornia. USA.

Misrepassi, Nasser. (2004). *The impact of age and education on tendency toward different types of cooperatives in Iran (Online)*. Retrieved January 23, 2017 from <http://www.uv.es/iuduescoop/abstracts/Misrepassi.doc>.